

Фото: www.irs.in.ua

Коул Дьюрем, доктор права, експерт з релігійної свободи у світі

КИЇВ – Одним із основних сучасних викликів релігійної свободи – це навчити та прищепити наступним поколінням розуміння важливості свободи совісті та віросповідання як фундаментального права людини.

Про це заявив директор Міжнародного центру права і релігієзнавства **професор Коул Дьюрем** (США) у своєму вітальному слові до учасників XV Міжнародної наукової конференції на тему «Свобода релігії і демократія: старі і нові виклики», повідомляє [Інститут релігійної свободи](#).

У виступі під час пленарного засідання професор Дьюрем зазначив, що “плюралізм неможна від’єднати від демократичного суспільства – воно залежить від плюралізму”. За його словами, релігія сама по собі має потужний духовний та моральний вплив на суспільство – це обумовлено її природою, а тому не передбачає для свого існування підтримки з боку державного апарату.

Коул Дьюрем також додав, що свобода релігії у країнах з розвинутою демократією стала аксіомою настільки, що про її важливу роль часто забувають. На думку експерта, інші основоположні права людини фактично є похідними від свободи совісті та релігії.

Коментуючи особливості законодавства в різних країнах, професор Дьюрем звернув увагу на те, що спроби урядів “зарегулювати” (регламентувати до дрібниць) релігійні процеси в країні найчастіше в результаті завдають шкоди релігійній свободі та невиправдано обмежують права віруючих.

На його думку, виклики для релігійної свободи існують і в тих країнах, де на конституційному рівні закріплена свобода совісті та віросповідання. Це обумовлено наявністю чисельних прикладів, коли конституційні гарантії залишаються лише на папері та не реалізуються владою на практиці.

Одним із прикладів обмеження свободи віросповідання професор Дьюрем назвав ситуацію з наявністю у державі домінуючої релігії або конфесії, яка постійно намагається захистити свої позиції у суспільстві за рахунок обмеження прав представників інших конфесій. За його даними, більшість людей у світі проживає у країнах з високим рівнем обмежень релігійної свободи, які найчастіше запроваджені з боку урядових структур та інколи самим суспільством.

За словами експерта, у політичній теорії доведено, що політична стабільність забезпечується набагато більше за умови наявності реальної свободи релігії у суспільстві, ніж в умовах її відсутності чи формального гарантування.

“Держава не повинна заштовхувати релігію лише у приватну сферу. Навпаки, забезпечувати гармонійний та мирний розвиток різних релігійних поглядів та переконань”, – підкреслив Коул Дьюрем.

[Міжнародна наукова конференція проходила у Києві 5-6 серпня](#) у Великому конференц-залі НАН України. Головною темою дискусії науковців, експертів та державних службовців з багатьох країн світу була проблематика свободи релігії і демократія в контексті старих і нових викликів сьогодення.

Інститут релігійної свободи, м.Київ
www.irs.in.ua